

ความร่วมมือทางเศรษฐกิจรอบอ่าวเป๋นู้ของกว้างซี

ความร่วมมือทางเศรษฐกิจรอบอ่าวเป๋นู้ (Pan-Beibu Gulf Economic Cooperation Forum : PBGEC) เป็นความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิก ซึ่งประกอบด้วย เขตปกครองตนเองกว้างซีจ้วง (กว้างซี) มณฑลกว่างตุง และมณฑลไห่หนาน (ไหหล่า) ซึ่งเป็นมณฑลทางตะวันตกของจีน กับประเทศใกล้เคียงอีก 7 ประเทศ ได้แก่ เวียดนาม มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ บรูไน และไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจของประเทศรอบอ่าวเป๋นู้ โดยเฉพาะการขนส่งทางทะเล รวมทั้งสร้างความร่วมมือเพื่อให้การดำเนินการภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-จีนเกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้ รัฐบาลจีนให้การสนับสนุน PBGEC อย่างจริงจัง และผลักดันกว้างซีให้เป็นหัวหอกของจีนในการสร้างความร่วมมือบนเวทีดังกล่าว โดยได้ลงนามอนุมัติให้กว้างซีดำเนินแผนพัฒนาตามกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจรอบอ่าวเป๋นู้ตั้งแต่เดือนมกราคม 2551 ซึ่งเท่ากับเป็นการยกระดับแผนพัฒนาดังกล่าวของกว้างซีให้มีความสำคัญทัดเทียมยุทธศาสตร์ระดับประเทศ ล่าสุดเมื่อเดือนมกราคม 2553 รัฐบาลจีนได้อนุมัติเงินแก่กว้างซีราว 1.5 ล้านล้านหยวน (คิดเป็นเกือบ 2 เท่าของ GDP กว้างซีในปี 2552) เพื่อลงทุนในโครงการพัฒนาอุตสาหกรรมและสาธารณูปโภคจำนวน 1,402 โครงการภายในอีก 3 ปีข้างหน้า

อ่าวเป๋นู้ อยู่ที่ไหน?

อ่าวเป๋นู้หรือที่คนไทยคุ้นเคยในชื่ออ่าวตังเกี๋ย ตั้งอยู่ทางตะวันตกเฉียงเหนือของทะเลจีนใต้ ระหว่างประเทศเวียดนามกับประเทศจีน พื้นที่รอบอ่าวครอบคลุมบริเวณริมฝั่งทะเลของกว้างซี แหลม Lei Zhou ของมณฑลกว่างตุง ภาคตะวันตกของมณฑลไห่หนาน และภาคตะวันออกเฉียงเหนือของเวียดนาม

สำหรับโครงการพัฒนาตามกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจรอบอ่าวเป๋นู้ของกว้างซี ที่สำคัญมีดังนี้

การพัฒนาการขนส่งทางทะเล

รัฐบาลจีนได้จัดสรรงบประมาณกว่า 40 พันล้านหยวนให้แก่โครงการพัฒนาท่าเรือในกว้างซี โดยจะมีการก่อสร้างและปรับปรุงท่าเทียบเรือเพื่อให้สามารถรองรับเรือที่มีขนาดระวางบรรทุกตั้งแต่ 1 หมื่นตันขึ้นไป จำนวน 55 ท่า ในจำนวนนี้เป็นท่าเทียบเรือสำหรับเรือขนาดระวางบรรทุกตั้งแต่ 1 แสนตันขึ้นไปจำนวน 21 ท่า ทั้งนี้ หัวใจสำคัญของการพัฒนาดังกล่าวอยู่ที่การปรับปรุงท่าเรือน้ำลึกสำคัญ 3 แห่ง คือ ท่าเรือ Qinzhou ท่าเรือ Fangcheng และท่าเรือ Beihai ซึ่งอยู่บริเวณรอบอ่าวเป๋นู้ ให้เป็นศูนย์กลางการขนส่งทางทะเลเทียบเคียงกับของมณฑลกว่างตุง

อาทิ การพัฒนาท่าเรือ Qinzhou รัฐบาลกว่างซีมีโครงการจะก่อสร้างท่าเทียบเรือน้ำลึกจำนวน 10 ท่า แบ่งเป็นท่าเทียบเรือขนาดระวางบรรทุก 1 แสนตัน จำนวน 8 ท่า และท่าเทียบเรือขนาดระวางบรรทุก 5 หมื่นตัน 2 ท่า ซึ่งหากแล้วเสร็จจะสามารถรองรับปริมาณการขนส่งสินค้าได้ถึง 64 ล้านตันต่อปี จากปัจจุบันที่รองรับได้เพียง 20 ล้านตันต่อปี และมีโครงการก่อสร้างอาคารคลังสินค้าทัณฑ์บนบริเวณท่าเรือดังกล่าว ซึ่งจะเป็นสถานที่ให้บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (One-stop Service) ที่ประกอบด้วยหน่วยงานต่างๆ ทั้งสำนักงานการทำเรือ บริษัทขนส่งทางเรือ สำนักงานศุลกากร กรมตรวจสอบและกักกันโรค เป็นต้น

การพัฒนาการขนส่งทางแม่น้ำ

รัฐบาลกว่างซีมีแผนพัฒนาท่าเรือ Wuzhou ในเมือง Wuzhou (เป็นเมืองท่าขนส่งทางแม่น้ำที่สำคัญในอดีต ปัจจุบันมีท่าเทียบเรือขนส่งทางแม่น้ำที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในกว่างซีตั้งอยู่ในเมืองนี้) ให้เป็นศูนย์กลางการขนส่งทางแม่น้ำเชื่อมโยงการขนส่งสินค้าระหว่างกว่างซีไปยังกว่างตุ้ง ฮองกง และมาเก๊า โดยล่องผ่านแม่น้ำ Xijiang ออกสู่ทะเลบริเวณสามเหลี่ยมปากแม่น้ำจูเจียง (Pearl River Delta) ซึ่งเป็นศูนย์กลางขนส่งสินค้าสำคัญของกว่างตุ้ง มีท่าเรือเดินสมุทรขนาดใหญ่รองรับการขนส่งสินค้าไปยังนานาประเทศ โดยรัฐบาลกว่างซีจะขยายขนาดท่าเทียบเรือ คลังสินค้า และพัฒนาร่องแม่น้ำให้สามารถดำเนินการขนส่งด้วยเรือที่มีขนาดระวางบรรทุกใหญ่ขึ้น รวมถึงพัฒนาระบบโลจิสติกส์บริเวณท่าเรือให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ รัฐบาลกว่างซีตั้งเป้าขยายท่าเรือ Wuzhou ให้สามารถรองรับปริมาณการขนส่งสินค้าเพิ่มขึ้นจากราว 8 ล้านตันในปี 2550 เป็น 50 ล้านตันในปี 2563 นอกจากนี้ ยังเตรียมสร้างเครือข่ายทางหลวงและทางรถไฟเพื่อเกี่ยวพันให้เมือง Wuzhou มีความพร้อมด้านโลจิสติกส์และการคมนาคม อีกทั้งจะก่อสร้างนิคมอุตสาหกรรมเพื่อส่งเสริมการลงทุนและรองรับการย้ายฐานอุตสาหกรรมจากกว่างตุ้งมายังเมือง Wuzhou เนื่องจากต้นทุนค่าสาธารณูปโภคใน Wuzhou ยังต่ำกว่าในกว่างตุ้ง และยังมีแหล่งทรัพยากรรองรับการลงทุนอีกมาก

การพัฒนาการขนส่งทางบก

➤ **ทางถนน** รัฐบาลกว่างซีตั้งเป้าก่อสร้างทางหลวงสายใหม่ระยะทางรวม 813 กิโลเมตร เชื่อมระหว่างกว่างซีกับมณฑลใกล้เคียง อาทิ ยูนนาน กุ้ยโจว หูหนาน และกว่างตุ้ง รวมถึงปรับปรุงเครือข่ายทางหลวงสายสำคัญภายในกว่างซีให้ครอบคลุมยิ่งขึ้น ทั้งนี้ รัฐบาลกว่างซีตั้งเป้าให้มีทางหลวงอย่างน้อย 8 สาย และทางด่วนอย่างน้อย 1 สายเชื่อมระหว่างกว่างซีกับมณฑลที่ติดกับกว่างซี รวมถึงจะเร่งผลักดันให้รัฐบาลเวียดนามก่อสร้างและปรับปรุงเส้นทางเพื่อเชื่อมต่อมายังชายแดนที่ติดกับกว่างซี อาทิ โครงการก่อสร้าง Hanoi-Lang Son Expressway

ซึ่งจะเป็นทางด่วนขนาด 6 ช่องจราจรที่มีจุดเริ่มต้นจากกรุงฮานอย (เมืองหลวงของเวียดนาม) มายังจังหวัด Lang Son ซึ่งมีชายแดนติดกับกว่างซี ภายในปี 2563 ทั้งนี้ โครงการพัฒนาเส้นทางดังกล่าวเป็นความร่วมมือระหว่างรัฐบาลเวียดนามกับรัฐบาลกว่างซีเพื่อพัฒนาเครือข่ายคมนาคมระหว่างกัน

➢ ทางรถไฟ รัฐบาลกว่างซีตั้งเป้าก่อสร้างเส้นทางรถไฟสายใหม่ระยะทางรวม 3,494 กิโลเมตร ซึ่งมีโครงการสำคัญ คือ การก่อสร้างเครือข่ายทางรถไฟบริเวณชายฝั่งทะเล โดยเฉพาะบริเวณท่าเรือสำคัญ 3 แห่ง

รอบอ่าวเป๋นงู่ เพื่อให้สามารถกระจายสินค้าจากท่าเรือไปสู่เมืองเศรษฐกิจสำคัญในภาคตะวันตกของจีนได้สะดวกยิ่งขึ้น รวมถึงก่อสร้างเส้นทางรถไฟเชื่อมหนานหนิง (เมืองหลวงของกว่างซี) กับมณฑลที่ติดกัน ตลอดจนเร่งผลักดันโครงการเชื่อมต่อเส้นทางรถไฟกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะโครงการเส้นทางรถไฟ Nanning-Singapore Railway ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ซึ่งเส้นทางดังกล่าวจะเชื่อมหนานหนิงลงมาตามแนวชายฝั่งทะเลของเวียดนาม ผ่านกรุงฮานอย เข้าสู่กรุงพนมเปญ (เมืองหลวงของกัมพูชา) ผ่านกรุงเทพฯ และกรุงกัวลาลัมเปอร์ (เมืองหลวงของมาเลเซีย) ก่อนไปสิ้นสุดปลายทางที่สิงคโปร์ ทั้งนี้ เส้นทางดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของโครงการพัฒนาเส้นทางรถไฟข้ามเอเชีย (Trans-Asian Railway) ของธนาคาร

เพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย (Asian Development Bank : ADB) นอกจากนี้ เมื่อปี 2551 รัฐบาลจีนยังได้ลงทุนโครงการรถไฟความเร็วสูงเส้นทางหนานหนิง-กวางโจว (เมืองหลวงของกวางตุ้ง) ระยะทางรวม 577 กิโลเมตร คาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2555 ซึ่งจะทำให้การเดินทางจากหนานหนิงไปยังกวางโจวใช้เวลาลดลงเหลือเพียง 3 ชั่วโมง จากเดิม 13 ชั่วโมง

การพัฒนาการขนส่งทางอากาศ

กว่างซีมีท่าอากาศยานนานาชาติ 2 แห่ง ได้แก่ Nanning International Airport และ Guilin International Airport เปิดให้บริการเที่ยวบินทั้งภายในประเทศ และระหว่างประเทศกว่า 100 เส้นทาง ทั้งนี้ รัฐบาลกว่างซีมีแผนปรับปรุงและขยายสนามบินนานาชาติทั้ง 2 แห่งให้สามารถรองรับการขนส่งผู้โดยสารและสินค้าทางอากาศได้มากขึ้น โดยเฉพาะ Nanning International Airport ที่รัฐบาลตั้งเป้าให้เป็นศูนย์กลางในการติดต่อกับประเทศในกลุ่มอาเซียน โดยในเบื้องต้นรัฐบาลได้ทุ่มงบประมาณกว่า 700 ล้านดอลลาร์เพื่อขยายสนามบินดังกล่าว ซึ่งคาดว่าจะรองรับผู้โดยสารได้เพิ่มขึ้นจาก 2.5 ล้านคนในปี 2551 เป็นกว่า 5 ล้านคนในปี 2553 นอกจากนี้ จะเพิ่มจำนวนเที่ยวบินไปยังเมืองสำคัญต่างๆ ภายในจีน รวมถึงประเทศในกลุ่มอาเซียน และประเทศอื่นๆ เช่น ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป เป็นต้น

“Nanning International Airport”

การจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจ Guangxi Beibu Gulf Economic Zone

รัฐบาลกว่างซีได้กำหนดเขตพัฒนาเศรษฐกิจ Guangxi Beibu Gulf Economic Zone (GBEZ) ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ในเมืองสำคัญทั้งหนานหนิง Qinzhou, Beihai และ Fangchenggang พื้นที่รวม 42,500 ตารางกิโลเมตร เพื่อเป็นแหล่งรองรับการลงทุนและฐานการผลิตสินค้าสำหรับนักลงทุนจีนและอาเซียน โดยรัฐบาลกว่างซีจะลงทุนพัฒนาระบบสาธารณูปโภคต่างๆ อย่างครบครัน รวมถึงลงทุนในอุตสาหกรรมต้นน้ำ อาทิ ปิโตรเลียม การหลอมโลหะเหล็ก และพลังงาน เป็นต้น พร้อมทั้งจะพัฒนาโครงสร้างด้านระบบโลจิสติกส์ต่างๆ ทั้งคลังสินค้าปกติ คลังสินค้าทัณฑ์บน และศูนย์กระจายสินค้าเพื่อให้ GBEZ เป็นศูนย์กลางและฐานความร่วมมือด้านโลจิสติกส์ระหว่างจีนกับอาเซียน

หากการพัฒนาตามแผนดังกล่าวเสร็จสมบูรณ์ คาดว่าจะพลิกโฉมกว่างซีให้เป็นเมืองเศรษฐกิจสำคัญ และเป็นหน้าด่านการค้าและการลงทุนระหว่างจีนกับประเทศสมาชิกอาเซียน อีกทั้งช่วยลดต้นทุนและระยะเวลาในการขนส่งเข้าสู่ตลาดจีนด้วยการขนส่งผ่านทางกว่างซี รวมถึงการขนส่งภายในภูมิภาค ตลอดจนเพิ่มปริมาณ

การค้าและการลงทุนระหว่างกว่างซีกับประเทศสมาชิกอาเซียน รวมทั้งไทย ซึ่งเมื่อประกอบกับผลของความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-จีน ที่สินค้าส่วนใหญ่มีการลดภาษีเหลือร้อยละ 0 นับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553 ทำให้กว่างซีเป็นช่องทางการค้าสู่ตลาดจีนที่นับวันจะทวีความสำคัญมากขึ้น ซึ่งผู้ประกอบการไทยไม่ควรมองข้าม โดยเฉพาะการขนส่งทางทะเลที่ในอนาคตสินค้าไทยอาจใช้เส้นทางขนส่งโดยตรงสู่ท่าเรือน้ำลึกในกว่างซี เนื่องจากปัจจุบันมีความพยายามผลักดันให้มีสายการบินเรือตรงระหว่างกว่างซีและไทย ซึ่งจะทำให้สินค้าจากไทยเข้าไปยังตอนในของจีนได้สะดวกและรวดเร็วขึ้น ทั้งนี้ การเดินทางจากท่าเรือกรุงเทพฯ

ถึงท่าเรือบริเวณอ่าวเป่ย์นู้ อาทิ ท่าเรือ Fangcheng มีระยะทางประมาณ 1,178 ไมล์ทะเล นับเป็นเส้นทางที่สั้นที่สุดในการขนส่งทางทะเลจากไทยไปยังจีน

ส่วนวิจัยธุรกิจ 2 ฝ่ายวิจัยธุรกิจ
กุมภาพันธ์ 2553

- หมายเหตุ :
- แหล่งข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ศูนย์บริการข้อมูลธุรกิจไทยในจีน (<http://www.thaiembbeij.org/thaibizchina/th/index.php>)
 - ภาพประกอบมาจาก www.google.co.th (การเผยแพร่ภาพนี้เพื่อแนะนำข้อมูลด้านการค้าและการลงทุนในต่างประเทศ)